

områder til råstofindvinding. Se hertil ovenfor under pkt. 1.2.

Formålet med det foreslåede tilladelsessystem er at sikre råstofforsyningen fra havet og skabe rammerne for en øget tilførsel af materialer til land i takt med, at adgangen til landbaseret råstofindvinding forventes at blive vanskeligere i de kommende år.

Der er i tilladelsessystemet indbygget et incitament for erhvervet til udlægning af nye indvindingsområder. Incitamentet består i muligheden for gennem udbud at sikre sig et område, hvor virksomheden har eneret til indvinding inden for et afmålt tidsrum.

Det er hensigten, at det er erhvervet, der primært har initiativet i forbindelse med udlægning af nye indvindingsområder. Dels vil statens udbud af områder ske efter tæt dialog med erhvervet, dels kan en virksomhed på eget initiativ uopfordret ansøge om efterforsknings- og indvindingstilladelse. En offentliggørelse af ansøgningen sikrer, at eventuelt andre interesserede virksomheder kan tilkendegive deres interesse. Er der tale om en dokumenteret seriøs interessetilkendegivelse fra andre virksomheder, træffes der beslutning om, hvorvidt området udbydes.

Som et andet element i virksomhedernes mulighed for selv at tage initiativ indgår det i lovforslaget, at der efter ansøgning kan gives en virksomhed tilladelse til at foretage en forundersøgelse, f.eks. seismiske undersøgelser suppleret med prøveboringer, med henblik på, at virksomheden kan træffe beslutning om at ansøge om en efterforsknings- og indvindingstilladelse, eller alternativt at staten opfordres til at udbyde området.

Der vil i de første år som supplement til udbudsområderne være et betydeligt antal statslige indvindingsområder, hvorfra virksomhederne kan supplere deres forsyning med råstoffer i den fase, hvor virksomhederne gennem udbud udbygger deres adgang til nye indvindingsområder. De statslige indvindingsområder vil komme til at bestå af hovedparten af de områder, der i dag udgør de såkaldte konverteringsområder, hvor indvindingen har tilladelse til indvinding frem til 1. januar 2010.

De statslige indvindingsområder vil bidrage til, at virksomhederne i en årrække har valgfrihed mellem indvinding i de indvindingsområder, som erhvervet får udlagt ved udbud og fra de statslige områder. Det øger virksomhedernes forsyningsfleksibilitet og giver virksomhederne tid til at opbygge deres eget netværk af indvindingsområder alene eller sammen med andre virksomheder. I takt hermed vil staten indskrænke antallet af statslige indvindingsområder til primært at skulle fungere som forsyningsområder til havne med

lav sejldybde, de små øer, de mindre lokalsamfund og til mindre anlægsarbejder på kysten og kystbeskyttelse i de indre danske farvande.

Udbudsordningen forventes i kombinationen med salg fra statslige områder at kunne fremme havindvundne råstoffers andel af det samlede danske råstofbrug og dermed bidrage til at dæmpe prisudviklingen i bygge- og anlægssektoren.

Der er i tilladelsessystemet som noget nyt indbygget vederlag til staten som vilkår i en indvindingstilladelse. Formålet er at sikre dækning af de udgifter, som staten afholder for at stille råstofferne til rådighed for kommerciel udnyttelse, i højere grad at ligestille de danske regler med måden, hvorpå der gives indvindingstilladelser i vores nabolande, indføre et klart udvælgelseskriterium i forbindelse med udbud, samt i højere grad at ligestille vilkårene for havindvinding med indvinding på land, hvor en råstofindvinder betaler for retten til at indvinde.

Lovforslaget indebærer følgende måder at meddele tilladelser på:

1. Tilladelse til råstofindvinding fra et af staten efter § 22 udlagt indvindingsområde – »løssalg«. Råstofferne udbydes til en pris pr. kubikmeter, der afspejler den pris pr. kubikmeter, som staten kan opnå ved udbud, og hvor den samlede statslige indtægt som minimum dækker statens udgifter til kortlægning, udlægning af statslige områder og omkostninger forbundet med udbud og salg fra statslige områder i øvrigt. Der vil alene kunne købes indvindingstilladelser i de statslige områder til indvindingsopgaver, der er begrænset i tid og i omfang.

En tilladelse til indvinding i de statslige områder giver kun sikkerhed for adgang til indvinding i det pågældende statslige område. Miljøministeren vil hverken kunne garantere råstoffernes mængde, kvalitet eller tilgængelighed, og derfor vil der alene blive tale om betaling for den mængde, der faktisk indvindes, bortset eventuelt fra et mindre beløb, der betales i forbindelse med, at tilladelsen meddeles, og som dækker statens ekstraudgifter i forbindelse med administrationen af salg fra de statslige områder.

Når den råstofmængde, der i et statsligt område er tilladelse til samlet at indvinde (konverteringsmængden), er opbrugt, træffer miljøministeren beslutning om, hvorvidt området udbydes, eller om området skal genudlægges som statsligt indvindingsområde og herefter fungere som forsyningsområder til mindre anlægsarbejder på kysten, kystbeskyttelse i de indre danske farvande,